

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU MÄÄRUS (viies koda laiendatud koosseisus)

10. september 2020*

Tühistamishagi – Kambodžast ja Myanmarist pärineva indica riisi import – Kaitsemeetmed – Rakendusmäärus (EL) 2019/67 – Õigus esitada hagi – Põhjendatud huvi – Vastuvõetamatuse vastuväite tagasilükkamine

Kohtuasjas T-246/19,

Kambodža Kuningriik,

Cambodia Rice Federation (CRF), asukoht Phnom Penh (Kambodža),

esindajad: advokaadid R. Antonini, E. Monard ja B. Maniatis,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Biolan, H. Leupold ja E. Schmidt

kostja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada komisjoni 16. jaanuari 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/67, millega kehtestatakse kaitsemeetmed Kambodžast ja Myanmarist pärineva indica riisi impordi suhtes (ELT 2019, L 15, lk 5),

ÜLDKOHUS (viies koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president S. Papasavvas, kohtunikud D. Spielmann, U. Öberg (ettekandja), R. Mastroianni ja R. Norkus,

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

määruse

I. Vaidluse taust

- 1 Cambodia Rice Federation (edaspidi „CRF“) on ühendus, mis kaitseb Kambodža riisitööstuse huve. Oma hagiavalduses, mille ta esitas koos Kambodža Kuningriigiga, märgib CRF, et ta tegutseb käesoleval juhul oma liikmete nimel, kes kõik tegutsevad selles tootmisharus, ja enda nimel.
- 2 Euroopa Liit on üldiste tariifsete soodustuste kava raames võimaldanud arengumaadele kaubandussoodustusi alates 1970. aastast.
- 3 Liidu ühepoolset antud üldised tariifsed soodustused on osa ühepoolsest kaubanduskorrast, mille eesmärk on julgustada arengumaid vaesusevastases võitluses ning hea valitsemistava ja säästva arengu edendamisel, aidates neil riikidel saada rahvusvahelisest kaubandusest lisatulu, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määruse (EL) nr 978/2012, millega rakendatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 732/2008 (ELT 2012, L 303, lk 1; edaspidi „GSP määrus“) põhjenduses 7. Järelikult toimib üldiste tariifsete soodustuste kava määruis ette nähtud meede liidu arengukoostöö poliitika väljendusena.
- 4 Liit võimaldab GSP määruse raames arengumaadele soodustingimustel juurdepääsu oma turule, mis seisneb ühise tollitariifistiku tavapärase maksumäära vähendamises, mis koosneb ühest üldisest korrast ja kahest erikorrast. Nn „kõik peale relvade“ (EBA) kord (edaspidi „EBA erikord“) on vähim arenenud riikide suhtes kohaldatav erikord.
- 5 EBA erikorra alusel soodustuste saamiseks peab ÜRO olema selle riigi tunnistanud vähim arenenud riigiks (GSP määruse artikkel 17). GSP määruse artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud EBA erikorra alusel soodustatud riikide loetelu on esitatud sama määruse IV lisas.
- 6 EBA erikorrast tulenevalt olid ühise tollitariifistiku tollimaksud Kambodžast ja Myanmarist pärit indica riisi (edaspidi „asjaomane toode“) liitu impordi suhtes GSP määruse artikli 18 lõike 1 alusel täielikult peatatud.
- 7 Itaalia Vabariik, keda hiljem toetasid teised liikmesriigid, esitas 16. veebruaril 2018 Euroopa Komisjonile GSP määruse artikli 22 ja artikli 24 lõike 2 alusel taotluse võtta asjaomase toote suhtes kaitsemeetmed.
- 8 GSP määruse artikli 22 lõikes 1 on sätestatud, et kui artikli 1 lõikes 2 osutatud mis tahes sooduskorra alusel soodustatud riigist pärit toodet imporditakse kogustes ja/või hindadega, mis põhjustavad või ähvardavad põhjustada tõsiseid raskusi samasuguste või otseselt konkureerivate toodete tootjatele liidus, võidakse selle toote suhtes taaskehtestada tavapärased ühise tollitariifistiku maksumäärad.
- 9 Komisjon algatas 16. märtsil 2018 asjaomase toote impordi suhtes kaitsemeetmeid käsitleva uurimise, et saada vajalikku teavet põhjaliku hindamise tegemiseks. Selle uurimise eeldus oli nimelt eelkõige Kambodža valitsuse, CRFi ja teatavate Kambodža eksportivate töötajate osalemine.
- 10 Olles teinud kaitsemeetmeid käsitleva uurimise lõpus järelduse, et asjaomast toodet imporditi sellises mahus ja sellise hinnaga, et see põhjustas liidu tootmisharule tõsiseid raskusi, otsustas komisjon 16. jaanuari 2019. aasta rakendusmääruse (EL) 2019/67, millega kehtestatakse kaitsemeetmed Kambodžast ja Myanmarist pärineva indica riisi impordi suhtes (ELT 2019, L 15, lk 5; edaspidi „vaidlustatud määrus“), vastuvõtmisega ajutiselt taaskehtestada asjaomase toote suhtes ühise tollitariifistiku maksumäärad. Komisjon leidis, et kaitsemeetmed tuleb kehtestada kolmeks aastaks ja nägi ette kohaldatava tollimaksumäära järkjärgulise vähendamise.

II. Menetlus ja poolte nõuded

- 11 Kambodža Kuningriik ja CRF esitasid käesoleva hagi hagiavaldusega, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 10. aprillil 2019.
- 12 Komisjon esitas 28. juunil 2019 Üldkohtu kantseleisse saabunud eraldi dokumendiga Üldkohtu kodukorra artikli 130 lõike 1 alusel vastuvõetamatuse vastuväite.
- 13 Kambodža Kuningriik ja CRF esitasid 21. augustil 2019 oma märkused vastuvõetamatuse vastuväite kohta.
- 14 Üldkohus esitas 28. veebruaril 2020 kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames komisjonile kirjaliku küsimuse. Komisjon täitis selle nõude ettenähtud tähtaja jooksul.
- 15 Oma hagiavalduses paluvad Kambodža Kuningriik ja CRF Üldkohtul:
 - tühistada vaidlustatud määrus;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 16 Oma vastuvõetamatuse vastuväites palub komisjon Üldkohtul:
 - jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;
 - mõista kohtukulud välja Kambodža Kuningriigilt ja CRFilt.
- 17 Oma seisukohtades vastuvõetamatuse vastuväite kohta paluvad Kambodža Kuningriik ja CRF Üldkohtul:
 - lükata vastuvõetamatuse vastuväide tagasi;
 - tühistada vaidlustatud määrus;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.

III. Õiguslik käsitus

- 18 Vastavalt kodukorra artikli 130 lõikele 1 võib Üldkohus kostja taotlusel lahendada vastuvõetamatuse küsimuse ilma sisulist vaidlust käsitlemata. Üldkohus lahendab nimetatud kodukorra artikli 130 lõike 7 alusel taotluse nii kiiresti kui võimalik või kui erilised asjaolud seda õigustavad, liidab selle läbivaatamise kohtuasja sisulise läbivaatamisega.
- 19 Kuna komisjon palus käesolevas asjas lahendada vastuvõetamatuse küsimuse, ning kuna Üldkohus leidis, et tal on kohtuasja toimikus olevate dokumentide põhjal piisavalt teavet, otsustas ta küsimuse lahendada ilma menetlust jätkamata.
- 20 Komisjon väidab oma vastuvõetamatuse vastuväite toetuseks esimese võimalusena, et Kambodža Kuningriik ja CRF ei vasta tingimustele, mille alusel tekib õigus esitada hagi ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.

- 21 Kõigepealt, võtmata sõnaselgelt seisukohta ELTL artikli 263 neljanda lõigu kohaldamisala suhtes, mis puudutab suveräänse välisriigi kaitset liidu kohtute poolt, palub komisjon siiski Üldkohtul analüüsida nõukogu argumente kohtuasjas, milles tehti 20. septembri 2019. aasta kohtuotsus *Venezuela vs. nõukogu* (T-65/18, edasi kaevatud, EU:T:2019:649), ja täpsemalt väidet, et kolmandat riiki ei saa käsitada „füüsilise või juriidilise isikuna“ ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.
- 22 Seejärel väidab komisjon, et vaidlustatud määrus ei puuduta otseselt Kambodža Kuningriiki ja CRFi.
- 23 Sellega seoses väidab komisjon esiteks, et vaidlustatud määrus ei tekita Kambodžale mingeid õiguslikke tagajärgi ning see ei saa seega Kambodža Kuningriiki ja CRFi õiguslikult puudutada.
- 24 Teiseks, isegi kui vaidlustatud määrus võib tekitada õiguslikke tagajärgi Kambodžale, ei piira ega keela see indica riisi Kambodža liitu eksportimist. Komisjon lisab, et vaidlustatud määrus on üksnes GSP määrusega kehtestatud menetluslike tingimuste tagajärg, mis toob kaasa EBA erikorra eeliste ajutise peatamise. Ebasoodne konkurentsiolukord ja negatiivne mõju eksporditegevusele liitu, mille vaidlustatud määrus võib potentsiaalselt tekitada Kambodža Kuningriigile ja CRFile, on üksnes üldiselt kohaldatavad faktilised väited.
- 25 Kolmandaks leiab komisjon, et vaidlustatud määrusest tulenevad õiguslikud tagajärjed saavad tulla üksnes selle rakendamisest liikmesriikide tolliasutuste poolt ning need tekivad vaid liidus asuvate importijate tasandil, kes ei ole vaidluse pooled.
- 26 Neljandaks väidab komisjon, et vaidlustatud määruse jaoks on vaja, et liikmesriikide tolliasutused kasutaksid rakendusmeetmeid, mistõttu määrusel ei ole iseenesest ja ilma rakendusmeetmeteta mingeid konkreetseid õiguslikke tagajärgi Kambodža Kuningriigile ja CRFile.
- 27 Lõpuks väidab komisjon, et vaidlustatud määrus ei puuduta Kambodža Kuningriiki ja CRFi isiklikult.
- 28 Sellega seoses väidab komisjon esimesena, et vaidlustatud määrus on üldkohaldatav akt, mis vajab rakendusmeetmeid ja mis puudutab ühtemoodi kõiki asjaomase toote tegelikke või potentsiaalseid importijaid ega individualiseeri Kambodža Kuningriiki ja CRFi.
- 29 Teisena märgib komisjon, et vaidlustatud määrust tuleb eristada sellistest hübriidaktidest nagu dumpinguvastased määrused, mis individualiseerivad asjaomast ettevõtjat, kuna see ei sisalda ühtegi üksikotsust, mis Kambodža Kuningriiki ja CRFi teistest eristaks.
- 30 Kolmandana väidab komisjon, et kuna vaidlustatud määrus on üldkohaldatav akt, ei määratle see ühtegi konkreetset kategooriat, mida nimetatud määrus puudutab, ning lisab, et miski ei viita sellele, et Kambodža Kuningriigi ja CRFi huvid langevad kokku ühe kategooria huvidega.
- 31 Neljandana väidab komisjon, et isegi kui oleks olemas vaidlustatud määruses silmas peetud kategooria, ei hõlmaks see tingimata Kambodža Kuningriiki ja CRFi, kuna miski ei viita sellele, et need esindavad sellise kategooria kõiki huve.
- 32 Viiendana väidab komisjon, et pelk asjaolu, et Kambodža Kuningriik ja CRF osalesid vaidlustatud määruse vastuvõtmisele eelnenud uurimises, ei too kaasa nende individualiseerimist nimetatud määrusega.
- 33 Teise võimalusena väidab komisjon, et Kambodža Kuningriigil ja CRFil puudub igasugune isiklik huvi esitada hagi otse vaidlustatud määruse peale.
- 34 Sellega seoses väidab komisjon, et vaidlustatud määrus ei ole kohaldatav Kambodža territooriumil, vaid liidu ühise tollitariifistikuga kaetud territooriumil, mistõttu ei ole sellel Kambodža Kuningriigi ja CRFi olukorrale mingeid siduvaid õiguslikke tagajärgi. Komisjon lisab, et vaidlustatud määrus ei takista

Kambodžast pärit indica riisi eksporti liitu ning tekitab äärmisel juhul vaid teoreetilist ja tulevikus tekkida võivat üldist faktilist kahju müügi võimaliku vähenemise näol. Kuna vaidlustatud määruse õiguslikud tagajärjed jäävad ainult liidu üksuste kanda, ei tekita see Kambodža Kuningriigile ega CRFile mingit isiklikku kahju.

35 Kambodža Kuningriik ja CRF vaidlevad komisjoni argumentidele vastu.

A. Kambodža Kuningriigi ja CRFi õigus esitada hagi

36 Esmalt tuleb korrata, et aluslepingute eesmärk on võimaldada vaidlustada otse kõik institutsioonide poolt vastuvõetud meetmed, millel on kavandatavalt õiguslikud tagajärjed (vt 23. aprilli 1986. aasta kohtuotsus *Les Verts vs. parlament*, 294/83, EU:C:1986:166, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika). Seega ei saa aluslepingute sätteid, mis puudutavad isikute kaebeõigust, tõlgendada kitsendavalt (15. juuli 1963. aasta kohtuotsus *Plaumann vs. komisjon*, 25/62, EU:C:1963:17, lk 222, ja 11. juuli 1996. aasta kohtuotsus *Métropole télévision jt vs. komisjon*, T-528/93, T-542/93, T-543/93 ja T-546/93, EU:T:1996:99, punkt 60).

37 Nimelt on liit õigusel rajanev ühendus, kuna nii liikmesriikide kui ka institutsioonide suhtes teostatakse järelevalvet, mille raames kontrollitakse nende õigusaktide vastavust asutamislepingule, mis kehtestab õiguskaitsevahendite ja menetluste täieliku süsteemi, mis on mõeldud selleks, et usaldada Euroopa Kohtule institutsioonide õigusaktide seaduslikkuse kontrollimine (vt selle kohta 23. aprilli 1986. aasta kohtuotsus *Les Verts vs. parlament*, 294/83, EU:C:1986:166, punktid 23 ja 24).

38 See tõhusa kohtuliku kaitse põhimõte on liidu õiguse üldpõhimõte, mis tuleneb liikmesriikide ühistest põhiseaduslikest tavadest ja on sätestatud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 47 (27. juuni 2013. aasta kohtuotsus *Agroconsulting-04*, C-93/12, EU:C:2013:432, punkt 59, ja 5. novembri 2019. aasta kohtuotsus *EKP jt vs. Trasta Komercbanka jt*, C-663/17 P, C-665/17 P ja C-669/17 P, EU:C:2019:923, punktid 55 ja 56).

39 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt sõltub füüsilise või juriidilise isiku poolt ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel niisuguse akti peale esitatud hagi vastuvõetavus, mille adressaat ta ei ole, sellest, kas sel isikul on hagi esitamise õigus, mis esineb järgmisel kahel juhul. Esiteks võib niisuguse hagi esitada tingimusel, et see akt puudutab teda otseselt ja isiklikult. Teiseks võib niisugune isik esitada hagi üldkohaldatava akti peale, mis ei vaja rakendusmeetmeid, kui see akt puudutab teda otseselt (vt 17. septembri 2015. aasta kohtuotsus *Mory jt vs. komisjon*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punktid 59 ja 91 ning seal viidatud kohtupraktika; 12. jaanuari 2017. aasta kohtumäärus *Amrita jt vs. komisjon*, C-280/16 P, ei avaldata, EU:C:2017:9, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 13. märtsi 2018. aasta kohtuotsus *European Union Copper Task Force vs. komisjon*, C-384/16 P, EU:C:2018:176, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).

40 Seoses sellega tuleb märkida, et aktid, millega kehtestatakse kaitsemeetmed, võivad otseselt ja isiklikult puudutada neid füüsilisi või juriidilisi isikuid, kes suudavad tõendada, et neid on komisjoni aktides nimetatud, või neid puudutas esialgne uurimine (vt analoogia alusel 21. veebruari 1984. aasta kohtuotsus *Allied Corporation jt vs. komisjon*, 239/82 ja 275/82, EU:C:1984:68, punktid 10–12; vt samuti 28. veebruari 2019. aasta kohtuotsus *nõukogu vs. Growth Energy ja Renewable Fuels Association*, C-465/16 P, EU:C:2019:155, punktid 73 ja 79 ning seal viidatud kohtupraktika, ning 13. septembri 2013. aasta kohtuotsus *Huvis vs. nõukogu*, T-536/08, ei avaldata, EU:T:2013:432, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

41 Kuigi eespool punktis 40 viidatud kohtupraktika puudutab dumpinguvastaseid tollimakse kehtestavaid määrusi, on see asjakohane ka käesolevas asjas. Nimelt on kohus juba otsustanud, et tingimust, et isik võib esitada määruse peale hagi üksnes siis, kui see puudutab teda mitte ainult otseselt, vaid ka isiklikult, tuleb tõlgendada lähtudes õigusest tõhusale kohtulikule kaitsele, võttes arvesse erinevaid

asjaolusid, mis võivad hagejat individualiseerida (vt selle kohta 25. juuli 2002. aasta kohtuotsus Unión de Pequeños Agricultores *vs.* nõukogu, C-50/00 P, EU:C:2002:462, punkt 44; 1. aprilli 2004. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Jégo-Quéré, C-263/02 P, EU:C:2004:210, punkt 36, ja 28. aprilli 2015. aasta kohtuotsus T & L Sugars ja Sidul Açúcares *vs.* komisjon, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punkt 44).

- 42 Lisaks sellele, kuigi kohtupraktika kohaselt võivad kaitsemeetmeid kehtestavad määrused oma olemuselt ja ulatuselt olla normatiivset laadi, sest neid kohaldatakse kõigi asjasse puutuvate ettevõtjate suhtes, võivad sellised määrused teatavaid füüsilisi või juriidilisi isikuid isiklikult puudutada neile eriomaste tunnuste või neid iseloomustavate faktiliste asjaolude tõttu, mis neid kõigist teistest eristavad (vt 10. aprilli 2003. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Nederlandse Antillen, C-142/00 P, EU:C:2003:217, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika, ja 30. aprilli 2003. aasta kohtumäärus VVG International jt *vs.* komisjon, T-155/02, EU:T:2003:125, punktid 40 ja 41 ning seal viidatud kohtupraktika; vt ka selle kohta 17. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus Rica Foods *vs.* komisjon, T-47/00, EU:T:2002:7, punktid 34 ja 36). Seega saab kaitsemeetmeid kehtestavat määrust, täpselt nagu dumpinguvastaseid tollimakse kehtestavat määrust käsitada hübriidmäärusena.
- 43 Kuna Kambodža Kuningriik ja CRF ei ole vaidlustatud määruse adressaadid, tuleb nende põhimõtete alusel uurida, kas vaidlustatud määrus puudutab neid füüsilisi või juriidilisi isikuid otseselt ja isiklikult.

1. Kambodža Kuningriik

a) Mõiste „füüsiline või juriidiline isik“ ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses

- 44 Vastuseks Üldkohtu poolt menetlust korraldavate meetmete raames esitatud küsimusele kinnitas komisjon, et ta ei esita sõnaselgelt Kambodža Kuningriigi esitatud hagi läbivaatamist takistavat asjaolu, mis põhineb mõistel „füüsiline või juriidiline isik“ ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses. Ta märkis siiski, et küsimus kohtuasja vastuvõetavusest Üldkohtus on avalikul huvil põhinev küsimus, mis tuleb vajaduse korral tõstatada omal algatusel.
- 45 Sellega seoses tuleb märkida, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu eesmärk on tagada piisav kohtulik kaitse kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele, keda liidu institutsioonide aktid otseselt ja isiklikult puudutavad (10. juuni 2009. aasta kohtuotsus Poola *vs.* komisjon, T-257/04, EU:T:2009:182, punkt 53, ja 10. juuni 2009. aasta kohtumäärus Poola *vs.* komisjon, T-258/04, ei avaldata, EU:T:2009:183, punkt 61).
- 46 ELTL artikli 263 neljandat lõiku tuleb tõlgendada teleoloogiliselt (vt selle kohta 15. juuli 1963. aasta kohtuotsus Plaumann *vs.* komisjon, 25/62, EU:C:1963:17, lk 222), mistõttu põhimõtteliselt kolmandate riikide väljajätmine selle artikli alusel antava kohtuliku kaitse alt oleks vastuolus selle artikli eesmärgiga.
- 47 Lisaks, kuigi kolmandad riigid ei saa menetluses osaleda liidu süsteemis liikmesriikidele määratud staatuses, on neil selles süsteemis võimalus kohtusse pöörduda juriidilise isiku staatuses (10. juuni 2009. aasta kohtuotsus Poola *vs.* komisjon, T-257/04, EU:T:2009:182, punkt 52, ja 10. juuni 2009. aasta kohtumäärus Poola *vs.* komisjon, T-258/04, ei avaldata, EU:T:2009:183, punkt 60, ja kohtujurist Poiares Maduro ettepanek kohtuasjas Poola *vs.* nõukogu, C-273/04, EU:C:2007:361, punkt 40).
- 48 Nii on kohus otsustanud, et kui mõnel üksusel on juriidilise isiku staatus, siis võib ta põhimõtteliselt esitada ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel tühistamishagi (vt selle kohta 1. oktoobri 1997. aasta kohtumäärus Regione Toscana *vs.* komisjon, C-180/97, EU:C:1997:451, punktid 10–12, ning 22. novembri 2001. aasta kohtuotsus Nederlandse Antillen *vs.* nõukogu, C-452/98, EU:C:2001:623, punkt 51).

- 49 Peale selle ei välista ei ELTL artikli 263 neljas lõik ega ükski muu esmase õiguse säte kolmandate riikide õigust esitada tühistamishagi (vt selle kohta 16. juuli 2014. aasta kohtuotsus *National Iranian Oil Company vs. nõukogu*, T-578/12, ei avaldata, EU:T:2014:678, punkt 36, ja 18. septembri 2015. aasta kohtuotsus *Iran Liquefied Natural Gas vs. nõukogu*, T-5/13, ei avaldata, EU:T:2015:644, punkt 48).
- 50 Seega juhul, kui aluslepingute tekstis ei ole see välistatud, ei saa kolmandat riiki, kes on nii rahvusvahelise kui ka siseriikliku õiguse kohaselt juriidiline isik, takistada liidu akti Üldkohtus vaidlustamast, kui ELTL artikli 263 neljandas lõigus nõutud tingimused on täidetud.
- 51 Järelikult tuleb ELTL artikli 263 neljandas lõigus kasutatud väljendit „füüsiline või juriidiline isik“ mõista nii, et see hõlmab ka riike, mis ei ole liidu liikmed, nagu Kambodža Kuningriik.

b) Otsene puutumus

- 52 Mis puudutab mõistet „otsene puutumus“, siis tuleb tõdeda, et hagi esemeks olev otsus puudutab füüsilist või juriidilist isikut otseselt, kui on täidetud kaks kumulatiivset tingimust, nimelt esiteks, et vaidlustatud meede avaldab otsest mõju füüsilise või juriidilise isiku õiguslikule olukorrale ning teiseks ei jäta meedet rakendama kohustatud adressaadile mingit kaalutusõigust – akti rakendamine on puhtautomaatne ja tuleneb vaid liidu õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme (vt 4. detsembri 2019. aasta kohtuotsus *Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo vs. komisjon*, C-342/18 P, ei avaldata, EU:C:2019:1043, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 53 Seoses sellega tuleb esiteks korrata, et tegemaks kindlaks, kas akt tekitab õiguslikke tagajärgi, tuleb pöörata tähelepanu akti esemele, sisule, olemusele, ulatusele, tagajärgedele ning õiguslikule ja faktilisele kontekstile, milles see on vastu võetud, mitte aga selle laadile, vormile, andmekandjale või alla kirjutanud isikule (vt 8. märtsi 2012. aasta kohtumäärus *Octapharma Pharmazeutika vs. EMA*, T-573/10, EU:T:2012:114, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 54 Käesoleval juhul annab GSP määruse artikli 22 lõige 1 liikmesriikidele ja teatud kolmandatele isikutele võimaluse juhtida komisjoni tähelepanu asjaoludele, mille tõttu võib olla vajalik kaitsemeetmete kasutamine.
- 55 Vaidlustatud määrus, mis võeti vastu GSP määruse artikli 22 lõike 1 alusel, kehtestab kaitsemeetmed, mille eesmärk on piirata tõsiseid raskusi, mida Kambodžast pärineva indica riisi eksport liidu tööstusharule põhjustas.
- 56 Vaidlustatud määruse artikli 1 lõikest 1 nähtub, et selle määruse eesmärk on taaskehtestada ajutiselt ühise tollitariifistiku tollimaks Kambodžast pärineva indica riisi impordi suhtes, mis konkureerib liidus turustatavate sarnaste või otseselt konkureerivate toodetega. Vaidlustatud määruse artikli 1 lõike 2 kohaselt on Kambodžast pärit indica riisi suhtes kohaldatav tollimaks esimesel aastal 175 eurot tonni kohta, teisel aastal 150 eurot tonni kohta ja kolmandal aastal 125 eurot tonni kohta alates vaidlustatud määruse jõustumise kuupäevast. Nimetatud määruse artikli 1 lõige 3 näeb samuti ette, milline on ühise tollitariifistiku tollimaksu korrigeerimise korral kohaldatava tollimaksu summa.
- 57 Kambodža Kuningriigi ja CRFi esitatud andmete kohaselt, mida komisjon ei ole vaidlustanud, kujutab indica riisi eksport Kambodžast liitu endast olulist osa Kambodžast pärit indica riisi kogueksportidist ehk 50–70%. Komisjon täpsustas samuti vaidlustatud määruse põhjenduses 28, et Kambodža moodustas uurimisperioodi lõpul 25% kogu asjaomase toote impordist liitu. Seega tuleb märkida, et vaidlustatud määrus võib oluliselt mõjutada Kambodža majanduslikku olukorda. Lisaks tunnistas komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 84, et Kambodžale ühise tollitariifistiku tollimaksu täies ulatuses kohaldamine muudaks eksportimise sellest riigist raskemaks.

- 58 On tõsi, et kohus on juba otsustanud, et ainuüksi sellest, et akt võib avaldada mõju hageja varalisele olukorrale, ei piisa, et võiks leida, et see puudutab teda otseselt, ning et õigussubjektile, kes väidab, et akt mõjutab tema seisundit turul, võib üksnes eriliste asjaolude esinemine anda õiguse pöörduda kohtusse ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel (10. detsembri 1969. aasta kohtuotsus Eridania jt vs. komisjon, 10/68 ja 18/68, EU:C:1969:66, punkt 7, ja 18. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus ArcelorMittal Tubular jt vs. komisjon, T-364/16, EU:T:2018:696, punkt 40).
- 59 Üldkohus meenutab aga, et vaidlustatud määrus võeti vastu GSP määruse alusel. Nagu komisjon vaidlustatud määruse põhjenduses 82 rõhutas, on GSP määruse peamine eesmärk toetada arengumaid nende püüdlustes vaesuse vähendamisel ning hea valitsemistava ja kestliku arengu edendamisel, aidates neil rahvusvahelise kaubanduse kaudu eelkõige töökohti luua, industrialiseerimist hoogustada ja lisatulu saada. EBA erikord aitab maailma kõige vaesematel ja nõrgematel riikidel, mille hulka Kambodža vastavalt GSP määrusele kuulub ja mis on väikesemahulise ja üheülbalise ekspordi tõttu haavatavad, kasutada ära kaubandusvõimalusi ning annab vähem arenenud riikidele soodustingimustel juurdepääsu liidu turule, mis seisneb ühise tollitariifistiku tollimaksude täielikus peatamises.
- 60 Vaidlustatud määrusega lõpetatakse ajutiselt soodustingimustel juurdepääs liidu turule, millele Kambodža Kuningriigil oli õigus kui riigil, mis on kantud GSP määruse IV lisasse, mis sisaldab loetelu riikidest, kelle suhtes kohaldatakse GSP määruse artikli 1 lõike 2 punktis c ette nähtud EBA erikorda. Kaitsemeetmete kehtestamine muudab seega nii õiguslikke kui ka majanduslikke tingimusi, mille alusel Kambodžast pärit indica riisi liidu turul turustatakse. Seega on Kambodža Kuningriigi õiguslik seisund otseselt ja oluliselt mõjutatud.
- 61 Vaidlustatud määrus tekitab seega Kambodža Kuningriigile otseselt õiguslikke tagajärgi, kuna selle määrusega muutis komisjon Kambodža Kuningriigi õiguslikku olukorda riigina, kelle suhtes on ühise tollitariifistiku tollimaksud täielikult peatatud.
- 62 Seega tuleb tagasi lükata komisjoni argumendid, mis puudutavad asjaolu, et vaidlustatud määrus ei tekita Kambodža Kuningriigile mingeid õiguslikke tagajärgi ega mõjuta indica riisi eksporti Kambodžast liitu.
- 63 Samuti tuleb tagasi lükata komisjoni argument, et Kambodža Kuningriigi õiguslikku olukorda ei ole otseselt puudutatud, kuna vaidlustatud määrusega kehtestatud kaitsemeetmeid kohaldatakse üksnes liidus asutatud importijate suhtes. Kuigi on tõsi, et vaidlustatud määruses on loetletud meetmed, mida kohaldatakse esmajärjekorras nimetatud importijatele, mõjutavad need meetmed otseselt Kambodža riiki, kelle majandustegevus on tema suhtes nende meetmete kohaldamise tõttu piiratud, nagu on märgitud eespool punktides 57, 59 ja 61.
- 64 On ilmne, et neid meetmeid peavad kohaldama liidus asuvad asutused, kuna liidu institutsioonide vastu võetud akte ei saa põhimõtteliselt väljaspool liidu territooriumi kohaldada. Sellest hoolimata võivad üksused, keda vaidlustatud määrus puudutab, olla nende suhtes kohaldatud kaitsemeetmetest otseselt puudutatud. Nimelt on asjaomase toote liitu impordi suhtes ühise tollitariifistiku tollimaksude ajutine taaskehtestamine samaväärne liidu turule juurdepääsu piiramisega teatavatele üksustele, sealhulgas Kambodža Kuningriigile, kellel enne seda oli tariifsete soodustuste erisüsteemi kaudu soodustingimustel juurdepääs liidu turule (vt selle kohta ja analoogia alusel 13. septembri 2018. aasta kohtuotsus Almaz-Antey vs. nõukogu, T-515/15, ei avaldata, EU:T:2018:545, punkt 65).
- 65 Lisaks sellele tuleb korrata, et ainuüksi see asjaolu, et Kambodža Kuningriik ei tasu Kambodžast pärineva indica riisi liitu importimisele kohaldatavaid tollimakse, kuna neid makse maksavad liitu importijad, ei võimalda järeldada, et vaidlustatud määrus ei avalda mingit mõju tema õiguslikule olukorrale (vt selle kohta ja analoogia alusel 20. märtsi 1985. aasta kohtuotsus Timex vs. nõukogu ja komisjon, 264/82, EU:C:1985:119, punktid 12–16, ja 3. mai 2018. aasta kohtuotsus Distillerie Bonollo jt vs. nõukogu, T-431/12, edasi kaevatud, EU:T:2018:251, punktid 61 ja 62).

- 66 Teiseks tuleb märkida, et ainuüksi see asjaolu, et selle akti kohaldamiseks, mille tühistamist taotletakse, on vajalik riigisisene rakendusmeede, ei võimalda välistada võimalust, et asjaomane akt puudutab konkreetset hagejat otseselt, tingimusel et seda akti rakendama kohustatud liikmesriigil ei ole mingisugust iseseisvat kaalutusõigust (vt selle kohta 5. oktoobri 2005. aasta kohtuotsus *Land Oberösterreich ja Austria vs. komisjon*, T-366/03 ja T-235/04, EU:T:2005:347, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 67 Juhul kui vaidlustatud akti rakendama kohustatud liikmesriigil ei ole mingit iseseisvat kaalutusõigust, siis on riigisisese otsuse tegemine automaatne ning hageja õiguslikku olukorda tuleb hinnata selliselt, et ta on vaidlustatud otsusest otseselt puudutatud (vt selle kohta 10. septembri 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs. Ente per le Ville Vesuviane ja Ente per le Ville Vesuviane vs. komisjon*, C-445/07 P ja C-455/07 P, EU:C:2009:529, punktid 45 ja 46 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 68 Seoses sellega leiab Üldkohus, et arvestades vaidlustatud määruse artikli 1 lõigete 1–3 sõnastust, ei jäta see artikkel liikmesriikidele mingit kaalutusõigust asjaomase maksustamise osas ning Kambodžast pärit indica riisi suhtes kohaldatava tollimaksu määra osas (vt selle kohta 14. septembri 1995. aasta kohtuotsus, *Antillean Rice Mills jt vs. komisjon*, T-480/93 ja T-483/93, EU:T:1995:162, punkt 63), mistõttu teine otsese puutumuse tingimus on samuti täidetud.
- 69 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud määrus puudutab Kambodža Kuningriiki otseselt.

c) Isiklik puutumus

- 70 Mis puudutab ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud isikliku puutumuse mõistet, siis selleks, et saaks asuda seisukohale, et liidu institutsiooni vastu võetud üldkohaldatav akt puudutab füüsilist või juriidilist isikut isiklikult, on vaja, et asjaomane akt mõjutaks tema õiguslikku olukorda mingi talle omase tunnuse või teda iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis teda kõigist teistest isikutest eristab ning seega individualiseerib teda sarnaselt otsuse adressaadiga (15. juuli 1963. aasta kohtuotsus *Plaumann vs. komisjon*, 25/62, EU:C:1963:17, lk 223, ja 18. mai 1994. aasta kohtuotsus *Codorniu vs. nõukogu*, C-309/89, EU:C:1994:197, punkt 20; vt ka 10. aprilli 2003. aasta kohtuotsus komisjon *vs. Nederlandse Antillen*, C-142/00 P, EU:C:2003:217, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 71 Eespool punktides 40–42 viidatud kohtupraktikast tuleneb, et vaidlustatud akti normatiivsus ei välista, et see võib teatavaid huvitatud juriidilisi või füüsilisi isikuid otseselt ja isiklikult puudutada (18. mai 1994. aasta kohtuotsus *Codorniu vs. nõukogu*, C-309/89, EU:C:1994:197, punkt 19; vt ka 28. veebruari 2019. aasta kohtuotsus *nõukogu vs. Growth Energy ja Renewable Fuels Association*, C-465/16 P, EU:C:2019:155, punkt 72 ja seal viidatud kohtupraktika; 14. septembri 1995. aasta kohtuotsus *Antillean Rice Mills jt vs. komisjon*, T-480/93 ja T-483/93, EU:T:1995:162, punkt 66).
- 72 Seega, vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei too asjaolu, et vaidlustatud määruse eesmärk on ühise tollitariifistiku tollimaksude taaskehtestamine kogu asjaomase toote liitu suunatud impordi suhtes, *de facto* kaasa seda, et teatavate füüsiliste ja juriidiliste isikute jaoks on võimatu, et see määrus puudutab neid isiklikult.
- 73 Eespool punktis 42 viidatud kohtupraktikat arvestades tuleb tagasi lükata ka komisjoni argument, mille eesmärk on välistada võimalus, et niisugune kaitsemeetmeid kehtestav määrus nagu käesolevas asjas vaidlustatud määrus, on hübriidmäärus, sama moodi nagu dumping- ja subsidiumivastane määrus.
- 74 Kuna vaidlustatud määrus, millega kehtestatakse kaitsemeetmed, on üldkohaldatav, tuleb tõdeda, et nagu komisjon õigesti väidab, võib seda kohaldada kõigi isikute suhtes, kes on valmis ja võimelised asjaomast toodet liitu eksportima. See ei tähenda siiski, et teatavatel asjaoludel ei saa nimetatud määrus teatud füüsilisi ja juriidilisi isikuid isiklikult puudutada ja seetõttu ei saa nad kuuluda määratletud kategooriasse.

- 75 Seega asjaolu, et isik on olnud seotud liidu akti vastuvõtmisele eelnenud protsessiga, võib selle isiku asjaomase õigusakti suhtes individualiseerida, mis tähendab tingimata, et sellel aktil on tema suhtes siduvad õiguslikud tagajärjed, kui kohaldatav liidu õigusakt annab talle teatavad menetluslikud tagatised (vt selle kohta 4. oktoobri 1983. aasta kohtuotsus *Fediol vs. komisjon*, 191/82, EU:C:1983:259, punkt 31; 17. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus *Rica Foods vs. komisjon*, T-47/00, EU:T:2002:7, punkt 55, ja 14. detsembri 2005. aasta kohtumäärus *Arizona Chemical jt vs. komisjon*, T-369/03, EU:T:2005:458, punkt 72).
- 76 Lisaks peab kohtulik kaitse, mis on füüsilisel või juriidilisel isikul ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel, olema kindlaks määratud selle isiku olukorra spetsiifilisuse alusel, võrreldes kõigi teiste asjaomaste isikutega. Seega on kaitsemeetet kehtestavast otsusest isiklikult puudutatud isikute määratlemisel määrav see kohtulik kaitse, mis liidu õiguse alusel on riigil või territooriumil ning huvitatud ettevõtjatel, kelle vastu kaitsemeede on võetud (vt selle kohta 11. veebruari 1999. aasta kohtuotsus *Antillean Rice Mills jt vs. komisjon*, C-390/95 P, EU:C:1999:66, punkt 28).
- 77 See, et komisjonil on konkreetsete sätete alusel kohustus võtta arvesse selle õigusakti tagajärgi, mida ta kavatseb teatavate füüsiliste või juriidiliste isikute olukorra suhtes vastu võtta, individualiseerib samuti neid viimati nimetatuid (vt selle kohta 14. septembri 1995. aasta kohtuotsus *Antillean Rice Mills jt vs. komisjon*, T-480/93 ja T-483/93, EU:T:1995:162, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 78 Käesolevas asjas on Kambodža Kuningriiki vaidlustatud määruses konkreetset ja sõnaselgelt nimetatud. Nimelt on vaidlustatud määruse pealkirjas see nimeliselt nimetatud kui riik, mille suhtes kaitsemeetmed on kehtestatud.
- 79 Seoses menetluslike tagatistega, mis on Kambodža Kuningriigil kui riigil, kelle vastu on võetud kaitsemeetmed, tuleb tõdeda, et GSP määruse artikli 22 lõige 4 näeb ette, et komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada üldiste kaitsemeetmete vastuvõtmise menetlust käsitlevad eeskirjad, eelkõige mis puudutab poolte õigusi.
- 80 Sellel alusel võeti vastu komisjoni 28. augusti 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1083/2013, millega kehtestatakse tariifsete soodustuste ajutise peatamise menetluse ja üldiste kaitsemeetmete võtmise menetluse eeskirjad vastavalt tariifsete soodustuste kava määrusele (ELT 2013, L 293, lk 16; edaspidi „delegeeritud määrus“).
- 81 Delegeeritud määruses sätestatud menetluseeskirjade kohaselt on riigil, kelle suhtes kohaldatakse EBA erikorda ja „huvitatud isikutel“, keda GSP määruse artikli 22 lõikes 3 määratletakse kui isikuid, kes on seotud importtoote ning samasuguse või otseselt konkureeriva toote tootmise, levitamise ja/või müübiga, teatav hulk õigusi ja menetluslikke tagatisi.
- 82 Lisaks sellele, et ta on EBA erikorra alusel soodustatud riik, tunnustati ka Kambodža Kuningriigi „huvitatud poole“ staatust. Vaidlustatud määruse põhjendusest 19 nähtub nimelt, et komisjon lisas Kambodža valitsuse nende „huvitatud isikute“ nimekirja, kes olid esitanud oma märkused pärast komisjoni järelduste edastamist.
- 83 Nii näeb delegeeritud määrus ette, et Kambodža Kuningriigil kui EBA erikorra alusel soodustatud riigil ja kõigil teistel huvitatud isikutel on õigus olla informeeritud uurimise algatamisest ja saada kirjaliku kaebuse täielik tekst (delegeeritud määruse artikli 10 lõige 2). Uurimise staadiumis on komisjonil kohustus võtta arvesse huvitatud isikute seisukohti, kui need on piisavalt tõendatud (delegeeritud määruse artikli 11 lõige 2). Hiljem, kui komisjon teeb teatavaks otsuse aluseks olevad peamised kaalutlused, võivad samad pooled esitada ka oma seisukohad, mida komisjon arvesse võtab (delegeeritud määruse artikli 17 lõiked 3 ja 5).

- 84 Kambodža Kuningriigil kui EBA erikorra alusel soodustatud riigil ning kõigil teistel huvitatud isikutel on kirjaliku taotluse alusel õigus tutvuda toimikuga, mille komisjon koostas pärast uurimise algatamist. Nad võivad tutvuda kogu selles esitatud teabega ja sellele vastata. Nende tähelepanekuid võetakse arvesse, kui need on piisavalt põhjendatud (delegeeritud määruse artikli 14 lõige 2). Nimetatud määrus annab EBA erikorra alusel soodustatud riigile ja huvitatud isikutele ühtlasi õiguse olla ära kuulatud komisjoni poolt (delegeeritud määruse artikli 15 lõige 1) ning taotleda ärakuulamise eest vastutava ametniku kaasamist (delegeeritud määruse artikli 16 lõige 1).
- 85 Mis puudutab Kambodža Kuningriigi aktiivset osalemist uurimismenetluses, siis on selge, et Kambodža Kuningriik astus menetlusse, mille tulemusel võeti vastu vaidlustatud määrus. Vaidlustatud määruse põhjenduses 19 viitab komisjon nimelt Kambodža valitsuse kui huvitatud isiku esitatud märkustele. Muid viiteid Kambodža Kuningriigi või Kambodža valitsuse aktiivsele osalemisele komisjoni uurimises on meenutatud vaidlustatud määruse põhjendustes 34, 41, 52, 72 ja 73.
- 86 Kuigi lihtsalt aktiivne osalemine uurimises ei ole iseenesest piisav tingimus füüsilise või juriidilise isiku isikliku puutumuse hindamiseks, ei ole see siiski asjakohatu. Hageja aktiivne osalemine uurimismenetluses, näiteks teabe edastamise ja kirjalike seisukohtade esitamise teel, on nimelt oluline asjaolu, et tõendada, kas ta on sellest isiklikult puudutatud või mitte (vt selle kohta 16. aprilli 2015. aasta kohtuotsus *TMK Europe, C-143/14*, EU:C:2015:236, punktid 24–26, ja 11. juuli 1996. aasta kohtuotsus *Sinochem Heilongjiang vs. nõukogu*, T-161/94, EU:T:1996:101, punkt 47).
- 87 Mis puudutab vajadust võtta arvesse vaidlustatud määruse tagajärgi Kambodža Kuningriigi olukorrale, siis tõdeb Üldkohus, et nagu nähtub eespool punktides 56–59, võib vaidlustatud määrus, mis peatab ajutiselt Kambodža Kuningriigile GSP määruse alusel antud kaitse, põhjustada talle märkimisväärsed majanduslikku kahju, arvestades indica riisi liitu ekspordi tähtsust selle riigi majandusele.
- 88 Komisjon on ise viidanud GSP määruse eesmärgile kui põhjusele, mis õigustab kaitsemeetmete järkjärgulist vähendamist kolme aasta jooksul, ning leidis seega, et kohaldatavate tollimaksumäärade järkjärguline vähendamine oleks piisav selleks, et heastada majandusliku ja finantsolukorra halvenemine (vaidlustatud määruse põhjendused 81–85).
- 89 Üldkohus järeldab eespool esitatud asjaoludest, et kaitsemeetmete võtmisel peab komisjon, tingimusel et kõnesoleva juhtumi asjaolud seda ei takista, uurima negatiivseid tagajärgi, mida tema otsus võib tekitada Kambodža Kuningriigi kui EBA erikorra alusel soodustatud riigi majandusele ning huvitatud isikutele, ning järeldab sellest, et hagi vastuvõetavuse seisukohast tuleb neid lugeda isiklikult puudutatud isikuteks, kuna nad kuuluvad komisjoni poolt identifitseeritud või identifitseeritavate füüsiliste või juriidiliste isikute piiratud ringi ja on vaidlustatud määrusest konkreetselt puudutatud (vt selle kohta 17. jaanuari 1985. aasta kohtuotsus *Piraiki-Patraiki vs. komisjon*, 11/82, EU:C:1985:18, punktid 28 ja 31, ja 11. veebruari 1999. aasta kohtuotsus *Antillean Rice Mills jt vs. komisjon*, C-390/95 P, EU:C:1999:66, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 90 Komisjoni kohustust võtta arvesse Kambodža Kuningriigi erilist olukorda kinnitab tõdemus, et kaitsemeetmete vastuvõtmine GSP määruse artikli 26 alusel kahjustab ekspordivabadust, mis tuleneb Kambodža Kuningriigile GSP määruse alusel antud soodustingimustel juurdepääsust liidu turule, ja kaldub sellest kõrvale.
- 91 Kui otsus puudutab isikute rühma, kes olid identifitseeritud või identifitseeritavad selle akti vastuvõtmise hetkel ja rühma liikmetele omaste kriteeriumide põhjal, siis võivad need isikud olla sellest aktist isiklikult puudutatud, kuna nad kuuluvad majandustegevuses osalejate piiratud ringi ning see võib nii olla eeskätt siis, kui otsusega muudetakse õigusi, mille need isikud on omandanud enne otsuse vastuvõtmist (vt 27. veebruari 2014. aasta kohtuotsus *Stichting Woonpunt jt vs. komisjon*, C-132/12 P, EU:C:2014:100, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika). Käesoleval juhul kuulub Kambodža Kuningriik vaidlustatud määruses määratletud EBA erikorra alusel soodustatud riigina

suletud kategooriasse, kes osales aktiivselt menetluses, mille tulemusel võeti vastu vaidlustatud määrus, ja kelle suhtes võeti arvesse kaitsemeetmete tagajärgi selleks, et kehtestada ühise tollitariifistiku maksumäärad.

- 92 Eespool punktidest 79–91 tuleneb, et Kambodža Kuningriik on kõigi teiste isikute olukorraga võrreldes erinevas olukorras.
- 93 Järelikult, ilma et oleks vaja kindlaks teha, kas vaidlustatud määrus on üldkohaldatav akt, mis ei vaja rakendusmeetmeid eespool punktis 39 viidatud kohtupraktika tähenduses, tuleb järeldada, et vaidlustatud määrus puudutab Kambodža Kuningriiki isiklikult ning tal on seega õigus esitada hagi ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.

2. CRF

- 94 Kuigi väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kui mitu hagejat on esitanud ühe ja sama hagi ning neist ühe õigus hagi esitada on tuvastatud, siis teiste õigust hagi esitada ei ole vaja analüüsida (vt selle kohta 24. märtsi 1993. aasta kohtuotsus CIRFS jt vs. komisjon, C-313/90, EU:C:1993:111, punkt 31, ja 9. juuli 2007. aasta kohtuotsus Sun Chemical Group jt vs. komisjon, T-282/06, EU:T:2007:203, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika), otsustab Üldkohus teise võimalusena analüüsida hagi vastuvõetavuse küsimust CRFi seisukohast.
- 95 Kõigepealt tuleb märkida, et kohtupraktikas on ühenduste esitatud hagide vastuvõetavust tunnustatud kolmel selgelt määratletud juhul. Esiteks on tegemist juhtumiga, mil õigusnormi sättes on kutseühingule sõnaselgelt antud rida menetluslikke õigusi, teiseks sel juhul, kui kutseühing kaitseb oma liikmete huve, kes võivad ise hagi esitada, ning kolmandaks siis, kui ühing on individualiseeritav, kuna on puudutatud tema isiklikud huvid, eeskätt seetõttu, et akt, mille tühistamist taotletakse, mõjutab tema kui läbirääkija positsiooni (vt 30. septembri 1997. aasta kohtumäärus Federolio vs. komisjon, T-122/96, EU:T:1997:142, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 15. jaanuari 2013. aasta kohtuotsus Aiscat vs. komisjon, T-182/10, EU:T:2013:9, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 96 CRF väidab käesolevas asjas, et ta tegutseb oma liikmete nimel ja enda nimel, mistõttu tugineb ta sisuliselt teisele ja kolmandale hüpoteesile. Seega tuleb kindlaks teha, kas vaidlustatud määrus puudutab CRFi ja selle liikmeid otseselt ja isiklikult.
- 97 Üldkohus peab otstarbekaks analüüsida esiteks eespool punktis 94 viidatud teist hüpoteesi ehk olukorda, kus ühendus esindab tema liikmeks olevate ettevõtjate huve, kes võivad ise hagi esitada.
- 98 Sellisel juhul põhineb kutseühingu õigus esitada hagi kaalutlusel, et tema poolt hagi esitamisel on menetluslikke eeliseid, kuna see võimaldab vältida suure hulga erinevate hagide esitamist samade aktide peale, kuna ühing on astunud ühe või mitme oma liikme asemele, kelle huve ta esindab, kuivõrd need liikmed ise on sellises olukorras, milles nad saavad esitada vastuvõetava hagi (vt selle kohta 6. juuli 1995. aasta kohtuotsus AITEC jt vs. komisjon, T-447/93–T-449/93, EU:T:1995:130, punkt 60).
- 99 Seega tuleb uurida, kas CRFi liikmed oleksid olnud olukorras, mis võimaldas esitada hagi ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel. Kuna need ettevõtjad ei ole vaidlustatud määruse adressaadid, tuleb analüüsida küsimust, kas määrus puudutab neid otseselt ja isiklikult.
- 100 Kõigepealt tuleneb eespool punktides 40–42 viidatud kohtupraktikast, et ei ole välistatud, et kaitsemeetmeid kehtestav määrus, mis on oma laadilt ja üldkohaldatavuse tõttu normatiivset laadi, kuna see on kohaldatav kõigile huvitatud ettevõtjatele, võib otseselt ja isiklikult puudutada mõnda neist, sealhulgas teatud tingimustel eelkõige nimetatud toote tootjaid ja eksportijaid.

- 101 Sellised aktid puudutavad otseselt ja isiklikult Kambodžast pärinevat indica riisi tootvaid ja eksportivaid ettevõtjaid, keda süüdistatakse tõsistes raskustes, mis on tekkinud või võivad tekkida liidu tootmisharule nende äritegevust puudutavate andmete põhjal. Nii on see üldjuhul nende tootjate ja eksportijate puhul, kes suudavad tõendada, et neid on komisjoni ja nõukogu aktides nimetatud või neid puudutas esialgne uurimine (vt selle kohta 21. veebruari 1984. aasta kohtuotsus *Allied Corporation jt vs. komisjon*, 239/82 ja 275/82, EU:C:1984:68, punktid 11 ja 12; ning 7. mai 1987. aasta kohtuotsus *NTN Toyo Bearing jt vs. nõukogu*, 240/84, EU:C:1987:202, punkt 5).
- 102 Seega käsitleb Üldkohus täpsemalt küsimust, kas CRFi on õigus esitada hagi oma liikmete nimel, keda komisjon on vaidlustanud määruses nimetanud või keda puudutas menetlus, mille tulemusel võeti vastu vaidlustatud määrus.

a) Identifitseeritud või puudutatud CRFi liikmete otsene puutumus

- 103 Esiteks tuleb märkida, et eespool punktides 100 ja 101 viidatud kohtupraktikast tuleneb, et kaitsemeetmeid kehtestav määrus ei puuduta ettevõtjat otseselt ainuüksi seetõttu, et ta toodab kõnealuse tollimaksuga maksustatavat toodet, kuivõrd selles osas on peamine, et tegemist on eksportijaga. Nimelt nähtub sellest kohtupraktikast, et teatavate asjaomase toote tootjate ja eksportijate otsene puutumus kaitsemeetmeid kehtestavast määrusest seisneb eelkõige asjaolus, et neile pannakse süüks liidu tootmisharule tekitatud või tekkida võivaid tõsiseid raskusi. Tootjale, kes ei ekspordi oma toodangut liidu turule, vaid piirdub müügitegevusega omamaisel turul, ei saa aga panna süüks selliseid raskusi (vt selle kohta 28. veebruari 2019. aasta kohtuotsus *nõukogu vs. Growth Energy ja Renewable Fuels Association*, C-465/16 P, EU:C:2019:155, punkt 74).
- 104 Käesolevas asjas nähtub vaidlustatud määruse põhjendustest 8, 35 ja 38, et komisjon märkis, et ta sai Kambodža eksportivatelt töötlejalt väljavõttelise uuringu menetluse kohta kolmteist vastust. Kolm neist valiti esialgu välja suurima liitu suunatud ekspordimahu alusel. Pärast põhjalikumat analüüsi ja CRFi saadud märkusi asendas komisjon kaks Kambodža eksportijat ja täpsustas, et lõpuks vastas küsimustikule vaid üks Kambodža eksportiv äriühing. Uurimismenetluses ja väljavõttelises uuringus käsitletud Kambodža äriühingute eksportijaks olemist ei ole seega vaidlustatud. Samuti ei vaidle komisjon vastu sellele, et Kambodža eksportijad, kes on selliselt identifitseeritud ja hõlmatud menetlusega, mille tulemusel võeti vastu vaidlustatud määrus, on CRFi liikmed. Nende hulgast nimetati *Amru Rice (Cambodia) Co., Ltd* nimeliselt vaidlustatud määruses ja *Golden Rice (Cambodia) Co., Ltd* vastas komisjoni saadetud küsimustikule.
- 105 Lisaks on Kambodža eksportijate äritegevus otseselt aluseks komisjonile esitatud uurimise taotlusele, mis viis vaidlustatud määruse vastuvõtmiseni. Peale selle nähtub vaidlustatud määruse põhjendustest 62–64, et CRFi liikmete toodangu eksport liidu turule ja nende äritegevus on otseselt aluseks järeldustele liidu tootmisharule tekkinud tõsiste raskuste olemasolu kohta.
- 106 Teiseks, mis puudutab mõju asjaomaste füüsiliste või juriidiliste isikute õiguslikule olukorrale, siis nähtub eespool punktides 52–62, et vaidlustatud määrus muudab nende liikmete varalist olukorda osas, milles taaskestatakse ühise tollitariifistiku tollimaksud Kambodžast pärit indica riisi impordile CRFi liitu eksportivate liikmete poolt. Seega on selge, et ühise tollitariifistiku tollimaksude taaskestamine muudab liitu suunatud ekspordi raskemaks, nagu komisjon mõõnis vaidlustatud määruse põhjenduses 84. Nimetatud määrus muudab lisaks ka nende õiguslikku olukorda. See määrus muudab ühise tollitariifistiku tollimaksude täieliku peatamise teel Kambodža eksportijatele GSP määrusega antud õigusi saada soodustingimustel juurdepääs liidu turule.
- 107 Kolmandaks, arvestades eespool punktides 63–65 esitatud põhimõtteid, tuleb tagasi lükata komisjoni argument, mille kohaselt CRFi eksportivate liikmete õiguslikku olukorda ei mõjutata otseselt, kuna vaidlustatud määrusega kehtestatud kaitsemeetmeid kohaldatakse üksnes liidus asuvate importijate suhtes. Need meetmed mõjutavad otseselt CRFi eksportivaid liikmeid, kelle majandustegevus on

piiratud. Asjaolu, et Kambodžast pärit indica riisi liitu suunatud impordi suhtes taaskehtestatakse ajutiselt ühise tollitariifistiku tollimaksud, võrdub sellega, et sisenemine liidu turule piirduv eksportijatega, kellel oli varem soodustingimustel juurdepääs liidu turule tariifsete soodustuste erikorra abil. Ainuüksi asjaolu, et CRFi eksportivad liikmed ei maksa Kambodžast pärit indica riisi liitu impordile kohaldatavaid maksumäärasid, kuna need tasusid importijad, ei võimalda seega järeldada, et vaidlustatud määrus ei avalda nende õiguslikule olukorrale mingit mõju.

- 108 Neljandaks, selline äriühing, kelle toodetele kohaldatakse kaitsemeetmeid, on selliseid meetmeid kehtestavast määrusest otseselt puudutatud, kuna viimasega kohustatakse liikmesriikide tolliasutusi kehtestatud tollimakse sisse nõudma, ilma et neile oleks jäetud mingitki kaalutlusruumi (vt selle kohta 25. septembri 1997. aasta kohtuotsus *Shanghai Bicycle vs. nõukogu*, T-170/94, EU:T:1997:134, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 19. novembri 1998. aasta kohtuotsus *Champion Stationery jt vs. nõukogu*, T-147/97, EU:T:1998:266, punkt 31). Käesolevas asjas on eespool punktides 66 ja 68 juba tõdetud, et vaidlustatud määrus ei jäta seda rakendama kohustatud adressaatidele mingit kaalutlusruumi.
- 109 Seega tuleb järeldada, et vaidlustatud määrus puudutab otseselt CRFi eksportivat liiget, kelle komisjon vaidlustatud määruses identifitseeris ja neid CRFi eksportivaid liikmeid, kes on identifitseeritud ja vaidlustatud määruse vastuvõtmiseni viinud menetlusega seotud.

b) Identifitseeritud või puudutatud CRFi liikmete isiklik puutumus

- 110 Nagu juba märgitud eespool punktides 42, 71–77, 100 ja 101, ei välista vaidlustatud määruse normatiivsus seda, et see määrus võib teatavaid ettevõtjaid isiklikult puudutada mingite neile omaste tunnuste tõttu, mis neid kõigist teistest isikutest eristavad.
- 111 Seoses sellega tuleb esmalt märkida, et kaitsemeetmetest isiklikult puudutatud ettevõtjate kohtulikku kaitset ei mõjuta asjaolu, et meetmed kehtestatakse riiki ja mitte konkreetseid ettevõtjaid silmas pidades (vt selle kohta 25. septembri 1997. aasta kohtuotsus *Shanghai Bicycle vs. nõukogu*, T-170/94, EU:T:1997:134, punkt 38). Seega asjaolu, et vaidlustatud määrusega on kaitsemeetmed kehtestatud riigi tasandil, mitte viitega kindlaksmääratud eksportijatele, ei takista iseenesest CRFi liikmete kohtulikku kaitset.
- 112 Igal juhul on juba otsustatud, et eksportivat tootjat, keda on vaidlustatud määruses nimeliselt nimetatud, saab lugeda isiklikult puudutatuks (vt selle kohta 18. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus *Crown Equipment (Suzhou) ja Crown Gabelstapler vs. nõukogu*, T-351/13, ei avaldata, EU:T:2016:616, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika). Käesolevas asjas nähtub eespool punktist 104, et Amru Rice (Cambodia) Co. on vaidlustatud määruses nimeliselt nimetatud ning et teised CRFi eksportivad liikmed identifitseeris komisjon valimi- ja uurimismenetluse käigus.
- 113 Edasi, mis puudutab menetluslikke tagatise, mis CRFi liikmetel kui Kambodža eksportijatel on, siis tuleb tõdeda, et delegeeritud määruses sätestatud menetluseeskirjade kohaselt on Kambodžast pärit indica riisi eksportijatel ja „huvitatud pooltel“ GSP määruse artikli 22 lõike 3 tähenduses teatud hulk õigusi ja menetluslikke tagatise.
- 114 Nii näeb delegeeritud määrus ette, et eksportijatel ja kõigil teistel huvitatud isikutel on õigus saada teada uurimise algatamisest ja saada kirjaliku kaebuse täielik tekst (delegeeritud määruse artikli 10 lõige 2). Kui komisjon soovib teha kontrollkäike, sealhulgas kolmandates riikides, et uurida eelkõige eksportijate raamatupidamisdokumente, peab ta saama nende külastustega seotud ettevõtjalt nõusoleku ja teavitama neid kontrollitava ja esitatava teabe laadist (delegeeritud määruse artikkel 12). Tunnustatakse ka muid huvitatud isikute eespool punktides 83 ja 84 täpsustatud õigusi.

- 115 Sellega seoses tuleb meenutada, et eespool punktist 104 nähtub, et vaidlust ei ole selle üle, et väljavõttelises uuringus ja uurimismenetluses osutatud Kambodža äriühingud on eksportijad ja et need eksportijad on CRFi liikmed. Pealegi lisas komisjon nimeliselt „huvitatud isikute“ nimekirja Amru Rice (Cambodia) CO., kes on CRFi eksportiv liige.
- 116 Lisaks, mis puudutab CRFi eksportivate liikmete aktiivset osalemist menetluses, mille tulemusel võeti vastu vaidlustatud määrus, siis nähtub eespool punktidest 104 ja 115, et komisjon valis välja teatava hulga CRFi liikmeid ning need osalesid väljavõttelises uuringus ja uurimismenetluses. Komisjon tunnistas, et kasutas võimalikult suures ulatuses uurimises osalenud CRFi eksportivate liikmete esitatud teavet ja märkusi (vaidlustatud määruse põhjendused 8, 19, 35 ja 38).
- 117 Asjaolu, et komisjon otsustas jätta arvesse võtmata teatavate ettevõtjate esitatud teabe, kes osalesid ettevalmistavas uurimises, ei sea kahtluse alla nende ettevõtjate võimalust nende individualiseerituse tõendamisel oma osalemisele tugineda. Eksportijad, kes osalesid väljavõttelises uuringus ja need, kes olid algul välja valitud, osalesid esialgses uurimismenetluses ning komisjon analüüsis nende seisukohta menetluses, mille tulemusel võeti vastu vaidlustatud määrus. Seda järeldust ei sea kahtluse alla asjaolu, et komisjon otsustas lõpuks, et ta ei võta nende eksportijate esitatud teavet arvesse (vt selle kohta 11. juuli 1996. aasta kohtuotsus Sinochem Heilongjiang vs. nõukogu, T-161/94, EU:T:1996:101, punkt 47).
- 118 Lisaks, mis puudutab komisjoni kohustust võtta arvesse selle akti tagajärgi, mille ta kavatseb vastu võtta, siis tuleneb vaidlustatud määruse põhjendustest 81 ja 84, et kui komisjon märkis, et Kambodža „ei pea [...] maksma kõik kolm aastat tollimaksu täies ulatuses, mis muudaks eksportimise raskemaks, vaid [ta saaks] importida indica riisi liitu järk-järgult rohkem“, siis on komisjon tunnistanud, et nimetatud määruksel on negatiivsed tagajärjed Kambodža eksportijate majanduslikule olukorrale ning sellele, kui lihtne neil on Kambodžast pärit indica riisi liitu eksportida. Ta võttis neid tagajärgi samuti arvesse selleks, et otsustada, et ühise tollitariifistiku maksumäärade järkjärgulisest vähendamisest piisab.
- 119 Lõpetuseks tuleb lisada, et isiklikult puudutatuks saab lugeda selliseid füüsilisi või juriidilisi isikuid, kellele kohaldatakse kaitsemeetmeid nende äritegevuse kohta käivate andmete põhjal (vt selle kohta 18. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Rotho Blaas, C-207/17, EU:C:2018:840, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 120 Käesolevas asjas nähtub vaidlustatud määruse põhjendustest 27–42, 61–64, 66–68, 76 ja 77, et komisjon kasutas Kambodžast pärit impordi, see tähendab Kambodža eksportijate kohta Eurostati arvandmeid absoluutarvudes ja turuosades ning nende hindu, ning sidus selle impordi suurenemise sõnaselgelt liidu tootmisharule põhjustatud tõsiste raskustega, mis komisjoni arvates õigustasid kaitsemeetmete võtmist. CRFi eksportivat liiget, kes on vaidlustatud määruks nimeliselt nimetatud ning CRFi eksportivaid liikmeid, kelle komisjon on identifitseerinud ja kes on seotud väljavõttelise uuringu ja uurimismenetlusega, puudutab vaidlustatud määrus seega isiklikult, kuivõrd kaitsemeetmed kehtestati nende äritegevust käsitlevate andmete põhjal.
- 121 Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et CRFi Kambodžast pärit indica riisi liitu eksportivad liikmed kuuluvad kohtupraktika tähenduses suletud kategooriasse, kes on vaidlustatud määruks nimeliselt nimetatud ja kes osalesid nimetatud määruks vastuvõtmisele eelnenud menetluses, kelle äritegevust puudutavaid andmeid kasutati selleks, et võtta nende suhtes kaitsemeetmeid ja kelle suhtes võeti ühise tollitariifistiku tollimaksude kehtestamisel arvesse nimetatud meetmete tagajärgi. Seega puudutab vaidlustatud määrus neid ettevõtjaid isiklikult.
- 122 Seega tuleb järeldada, et CRFil on õigus esitada hagi oma Kambodžast pärit indica riisi Kambodžast liitu eksportivate liikmete eest, keda vaidlustatud määrus otseselt ja isiklikult puudutab, ilma et oleks vaja analüüsida küsimust, kas CRFil on õigus esitada hagi individuaalselt või oma liikmete nimel, keda komisjon ei ole identifitseerinud või keda puudutab menetlus, mille tulemusena võeti vastu

vaidlustatud määrus, ning ilma et oleks vaja kindlaks teha, kas vaidlustatud määrus sisaldab õigustloovat akti, mis ei vaja rakendusmeetmeid eespool punktis 39 viidatud kohtupraktika teise võimaluse tähenduses.

B. Kambodža Kuningriigi ja CRFi huvi vaidlustatud määruse vaidlustamiseks

- 123 Kuna komisjon esitas teise võimalusena argumendi Kambodža Kuningriigi ja CRFi põhjendatud huvi puudumise kohta, meenutab Üldkohus, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on füüsilise või juriidilise isiku esitatud tühistamishagi vastuvõetav üksnes siis, kui tal on huvi vaidlustatud akti tühistamise suhtes. Selline huvi eeldab, et selle akti tühistamine võib iseenesest tekitada õiguslikke tagajärgi ja et hagi tulemusel võib selle esitanud isik saada mingit kasu (vt selle kohta 17. septembri 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, punkt 63, 21. detsembri 2011. aasta kohtuotsus ACEA *vs.* komisjon, C-319/09 P, ei avaldata, EU:C:2011:857, punkt 67, 27. veebruari 2014. aasta kohtuotsus Stichting Woonpunt jt *vs.* komisjon, C-132/12 P, EU:C:2014:100, punkt 67, ning 27. veebruari 2014. aasta kohtuotsus Stichting Woonlinie jt *vs.* komisjon, C-133/12 P, EU:C:2014:105, punkt 54).
- 124 Hageja põhjendatud huvi peab olema tekkinud ja olemasolev. See ei saa puudutada tulevikus tekkida võivat ja hüpoteetilist olukorda. See huvi peab hagi eset arvestades olema hagi esitamise hetkeks tekkinud, vastasel juhul on hagi vastuvõetamatu, ning see peab säilima kuni kohtuotsuse kuulutamiseni, vastasel juhul langeb otsuse tegemise vajadus ära (vt 17. septembri 2015. aasta kohtuotsus Mory jt *vs.* komisjon, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punktid 56 ja 57 ning seal viidatud kohtupraktika, ja 10. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Deutsche Post *vs.* komisjon, T-388/11, EU:T:2019:237, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 125 Hageja peab oma põhjendatud huvi tõendama. Kui hageja viitab huvile, mis puudutab tulevikus tekkivat õiguslikku olukorda, peab ta tõendama, et selle olukorra riivamine on juba praegu kindel. Hageja ei saa seega vaidlustatud akti tühistamise huvi põhjendamiseks tugineda tulevikus tekkivale olukorrale, mille saabumine on ebakindel (vt 30. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Hagenmeyer ja Hahn *vs.* komisjon, T-17/12, EU:T:2014:234, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 126 Käesoleval juhul märgib Üldkohus, et on juba tuvastatud, et vaidlustatud määrus mõjutab nii Kambodža Kuningriigi ja CRFi eksportivate liikmete majanduslikku kui ka õiguslikku olukorda.
- 127 Kuna vaidlustatud määrus mõjutab Kambodža Kuningriigi ja CRFi tegevust, võib nimetatud määrusega taaskestatud ühise tollitariifistiku tollimaksude tühistamine, mis puudutavad Kambodžast pärit Indica riisi importi liitu, tuua Kambodža Kuningriigile ja CRFile isiklikku kasu.
- 128 Seetõttu tuleb järeldada, et Kambodžal ja CRFil on vaidlustatud määruse vastuvõtmiseni viinud uurimisega seotud eksportivate liikmete jaoks huvi nõuda nimetatud määruse tühistamist.
- 129 Komisjoni esitatud kohtupraktika ei lükka seda järeldust ümber.
- 130 Nimelt lahendas Euroopa Kohus 21. detsembri 2016. aasta kohtuotsuses nõukogu *vs.* Front Polisario (C-104/16 P, EU:C:2016:973) liberaliseerimislepingu kohaldamise küsimuse kolmanda riigi ametiasutuste poolt geograafilisele alale, mille kohta on esitatud territoriaalsed nõuded. Küsimuses käsitles seega territooriumi piiride tunnustamise rahvusvahelise õiguse probleemi, mitte liidu kaubanduspoliitika valdkonda kuuluva määruse mõju.
- 131 Kõigest eeltoodust tuleneb, et vastuvõetamatuse vastuväide tuleb tagasi lükata.

Kohtukulud

- ¹³² Vastavalt kodukorra artiklile 133 tehakse otsus kohtukulude jaotamise kohta kohtuotsuses või -määruses, mis lõpetab menetluse. Kuna käesolev kohtumäärus ei lõpeta menetlust, otsustatakse kohtukulude kandmine edaspidi.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Jätta vastuvõetamatuse vastuväide rahuldamata.**
- 2. Otsustada kohtukulude kandmine edaspidi.**

Luxembourg, 10. september 2020

kohtusekretär
E. Coulon

koja presidendi ülesannetes
S. Papasavvas